

Verslag Overlegvergadering Verantwoordingsorgaan met Bestuur ABP gehouden op 27 juni 2019 te Veenendaal

Het publieksverslag heeft als doel om bij pensioenfondsen ABP aangesloten deelnemers, gepensioneerden en werkgevers inzicht te geven in de adviezen die het Verantwoordingsorgaan als medezeggenschapsorgaan aan het ABP bestuur geeft over voorgenomen beleidsbeslissingen en de besprekingen die het Verantwoordingsorgaan met het ABP bestuur voert. Voor de uitgebreide standpunten van de verschillende partijen in het Verantwoordingsorgaan wordt verwezen naar de eigen website van de fracties.

Opening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Wortmann, opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

Evaluatie van het herzienings- en terugvorderingsbeleid en stand van zaken incident SVB

Mevrouw Meijer, bestuur ABP, memoreert dat het bestuur de vorige vergadering heeft gemeld tot welke leermomenten het SVB-incident heeft geleid. Het bestuur heeft besloten om, in afwachting van de evaluatie van het herzienings- en terugvorderingsbeleid, de terugvordering op te schorten. Er was sprake van een onduidelijke lijn van soms wel terugvorderen en soms niet. Het eerste uitgangspunt van het beleid is dat de pensioenadministratie een correcte weergave moet zijn van de werkelijkheid. Bekeken is hoe het terugvorderingsbeleid, waarover veel klachten of negatieve gevoelens naar voren zijn gekomen, de afgelopen jaren heeft gefunctioneerd. De lengte van de terugvorderingsperiode blijkt bepalend te zijn voor de vraag of deelnemers het nog kunnen volgen en het nog rechtvaardig vinden. De periode in het huidige beleid is 5 jaar. Afsproken is de termijn van de terugvordering terug te brengen tot een periode die deelnemers als rechtvaardig en reëel ervaren. Het Bestuur zal hierover op redelijke termijn een besluit nemen waarbij is afgesproken dat alle betrokken deelnemers in het SVB-dossier tegen het nieuwe beleid aan te leggen. Het Verantwoordingsorgaan wordt op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen in dit dossier.

Voortgang Pensioenregeling Militairen

De heer Van Zijl, bestuur ABP, meldt dat het bestuur in afwachting is van een akkoord, dat hopelijk zeer binnenkort wordt bereikt. De signalen zijn hoopgevend. De vorige vergadering heeft het bestuur gemeld zich voor te bereiden op een mogelijk scenario voor het geval het niet lukt. De hoop is dat het niet nodig is.

Laatste nieuws op 2 juli 2019

Sociale partners in het SOD hebben een onderhandelaarsakkoord bereikt over, onder andere, een nieuwe "rechtvaardiger" pensioenregeling voor de Militairen.

Het onderhandelaarsakkoord wordt met een positief advies van de vier bonden aan de achterbannen voorgelegd. Op uiterlijk 30 juli zullen de bonden het resultaat van de achterbanraadpleging bekendmaken.

Commissie Parameters

In het Financieel Toetsingskader zijn de wettelijke financiële eisen voor pensioenfondsen vastgelegd. Het FTK maakt daarbij gebruik van constante grootheden (parameters) die het in te rekenen portefeullierendement op het belegde vermogen en de inflatieontwikkeling begrenzen. Hiermee beïnvloeden deze parameters de premies, ze begrenzen de mate waarin indexatie kan worden verleend en ze hebben een effect op de maatregelen die genomen moeten worden wanneer een fonds met onvoldoende vermogen te weinig herstel vertoont. Elke vijf jaar worden de parameters door een commissie van onafhankelijke deskundigen getoetst en brengt deze commissie advies uit aan de Minister van Sociale Zaken.

Onlangs heeft deze toets door de commissie Dijsselbloem plaatsgevonden.

De heer Wiesemann, bestuursbureau ABP, meldt dat de commissie Parameters uitspraken heeft gedaan over rendementsaspecten die pensioenfondsen moeten hanteren voor de premiestelling en de waardering van aanspraken. De gevolgen voor ABP zijn op hoofdlijnen in beeld gebracht en gedeeld met het Verantwoordingsorgaan.

De gevolgen van de wijziging van de parameters worden later dit jaar meegenomen in de mid-term review financiële positie die in een themasessie in september met het VO wordt besproken. Dit in aanloop naar het premie- en indexatiebeleid 2020.

Pensioenakkoord

Het Bestuur geeft in hoofdlijnen aan wat het onlangs gesloten pensioenakkoord inhoudt. Voor de deelnemers is een eerste analyse op basis van de meest gestelde vragen opgenomen op de site van ABP. Deze informatie is te raadplegen via de link:

<https://www.abp.nl/over-abp/actueel/nieuws/het-nieuwe-pensioenakkoord-dit-zijn-de-meest-gestelde-vragen.aspx>

Later dit jaar zal het Verantwoordingsorgaan in de vorm van een thema bijeenkomst breder geïnformeerd worden over de gevolgen van het pensioencontract voor ABP deelnemers.

De ACOP-fractie wijst op het gegeven dat in het akkoord een verlaging van de AOW-leeftijd zit. Deelnemers die rond 1 mei 2020 met pensioen zouden gaan, kunnen al op 1 januari van de AOW genieten. De vraag is of alle informatiestromen zijn ingericht en of APG het aankan. De standaard procedure is dat ABP deelnemers zes maanden van tevoren een brief stuurt. De vraag is of de procedure op de wijziging is ingericht en of de 'mijn ABP'-omgeving en de keuzemogelijkheden op 1 juli klaar zijn.

De heer Wiesemann, bestuursbureau ABP, meldt dat wordt gewacht op publicatie in de Staatscourant, naar verwachting op 1 juli, om de 'mijn ABP'-omgeving aan te passen op de nieuwe AOW-leeftijden. Daarnaast worden de gevolgen geïnventariseerd. Het ouderdomspensioen kan eerder ingaan, maar ook de doorlooptijd van het arbeidsongeschiktheidspensioen en van de premievrije doortelling bij nabestaandenpensioen is korter. Er wordt gewerkt aan een integrale analyse van de effecten op het pensioenreglement door het minder snel stijgen van de AOW-leeftijd. Dat wordt in de tweede helft 2019 geïmplementeerd. De deelnemers die met AOW gaan, zullen in volgorde van geboortedatum worden benaderd.

De ACOP-fractie benadrukt dat moet worden voorkomen dat er discussies ontstaan doordat deelnemers te laat zijn geïnformeerd. Het is gewenst snel heldere procedures in te richten om deelnemers te informeren.

De heer Wiesemann, bestuursbureau ABP, zegt toe dat naast de inventarisatie van de doelgroepen zo snel mogelijk een implementatieplan zal worden opgesteld. De verwachting is dat het niet tot problemen bij individuele deelnemers zal leiden. Indien dat wel het geval zou kunnen zijn, wordt erop geanticipeerd.

Adviesaanvraag Strategisch Plan

Het Strategisch Plan is de route, de leidraad voor de activiteiten van het fonds in de komende drie jaren. Het is een richtinggevend beleidsdocument voor het Bestuur, het Bestuursbureau en de uitvoeringsorganisatie APG. Het plan laat zien hoe diverse beleidsplannen en jaarplannen bijdragen aan het halen van de doelen van ABP. In dat verband is het Strategisch Plan ook voor het Verantwoordingsorgaan een belangrijk document. Het Bestuur legt immers jaarlijks aan het Verantwoordingsorgaan verantwoording af voor het Bestuurlijk handelen en in hoeverre de voorgenomen strategie gevolgd is en de ambities werden waargemaakt.

In maart is het Strategisch Plan in eerste instantie voor advies aangeboden aan het Verantwoordingsorgaan. Advisering is toen aangehouden omdat het Verantwoordingsorgaan aarzeling had bij de inhoud en richting van het Strategisch Plan. De vraag van het Verantwoordingsorgaan was of er voldoende rekening werd gehouden met de actuele omstandigheden. Deze aarzeling heeft geleid tot een bijeenkomst met de commissie Algemeen op 9 mei jl. Vervolgens zijn de opmerkingen van het Verantwoordingsorgaan zoveel als mogelijk verwerkt in het thans voorliggend Strategisch Plan. Zo is met name in de inleiding aandacht besteed aan de zorgen van het Verantwoordingsorgaan. Andere opmerkingen zijn elders in het plan verwerkt. Een aantal resterende thema's hoort meer thuis in de ALM en met name in de mid-term review. Het besef van de langere lage rente en de uitkomst van de commissie Parameters lijken geen aanleiding om het plan aan te passen. Ook die zaken zullen een plek vinden in de mid-term review. Het bestuur hoopt dat partijen samen in staat zijn geweest, te komen tot een Strategisch Plan waarmee ABP vooruit kan, in het besef dat de situatie elke dag kan veranderen.

De heer Leijh, commissie Algemeen, meldt dat het Verantwoordingsorgaan waardering heeft voor het proces om te komen tot een door het Verantwoordingsorgaan gedragen advies. De bijeenkomst van een delegatie van het bestuur met de Commissie Algemeen op 9 mei 2019 kenmerkte zich door een inhoudelijke en ter zake doende discussie. Dat is de manier waarop het Verantwoordingsorgaan in dossiers graag met het bestuur optrekt. Het Strategisch Plan sluit voor 90% aan bij de inzichten zoals die binnen het Verantwoordingsorgaan leven. Ook constateert het Verantwoordingsorgaan dat het Strategisch Plan het bestuur een bruikbaar raamwerk biedt om richting te geven aan het besturen van ABP.

In de vergadering worden door het Verantwoordingsorgaan nog een aantal kleine opmerkingen gemaakt waarvoor aandacht wordt gevraagd. Deze opmerkingen zijn in de vergadering besproken.

Verder is van de kant van het Verantwoordingsorgaan opgemerkt dat het Pensioenakkoord en de uitkomsten van de commissie Parameters gevolgen hebben, ook voor ABP. De vraag is of het bestuur kan duiden of reflecteren op de bruikbaarheid van dit Strategisch Plan in het licht van deze ontwikkelingen; het gaat in deze om de waarde van het Strategisch Plan.

Het Bestuur deelt mede dat getracht is het Strategisch Plan wat langer bruikbaar te laten zijn door niet teveel in te gaan op actualiteiten. Het plan is een kompas waaraan het bestuur alles toetst wat er de komende jaren gebeurt, ook de parameters, de lange lage rente en de gevolgen van het pensioenakkoord. Het plan kan in de loop der tijd niet helemaal opportuun blijken, maar het blijft het vertrekpunt. En naarmate de tijd verder verstrijkt gaat het Strategisch Plan uiteraard meer wringen; en dan zal een nieuw Strategisch Plan opgesteld worden.

De heer Leijh, commissie Algemeen, neemt aan dat de aandachtspunten in de verdere uitwerking worden meegenomen. Het Strategisch Plan is een kompas dat de bouwstenen geeft voor de uitwerking van de onderliggende beleidsdocumenten. Alle documenten en beleidsstukken in de komende periode zijn gebaseerd op het Strategisch Plan. Het Verantwoordingsorgaan zal bij de uitwerking toetsen of de lijn van het Strategisch Plan wordt gevolgd. Er moet niet alleen worden gekeken naar het Strategisch Plan maar ook naar de veranderende omstandigheden. De vraag is hoe het bestuur het Verantwoordingsorgaan meeneemt in de uitwerking van andere documenten in de veranderende wereld met het Strategisch Plan als kompas.

De heer Van Zijl, bestuur ABP, stelt dat het bestuur en het Verantwoordingsorgaan de komende zes maanden regelmatig zullen praten over de ingewikkelde en voortdurend wijzigende omstandigheden die, met het kompas van het Strategisch Plan, om een oordeel vragen. Daar wordt het Verantwoordingsorgaan in meegenomen.

De heer Leijh, commissie Algemeen, geeft het bestuur namens het Verantwoordingsorgaan een positief advies op het Strategisch Plan.

De voorzitter dankt het VO voor het advies. Dat is voor het bestuur een belangrijke steun in de rug. Het bestuur is verheugd over de grondige wijze van voorbereiding. De gesprekken hebben ertoe bijgedragen dat het bestuur en het Verantwoordingsorgaan elkaar beter begrijpen, wat van belang is voor alle zaken die de komende tijd moeten worden opgepakt. Het is goed dat het bestuur en het Verantwoordingsorgaan de omslag hebben gemaakt naar het overleggen vanuit het perspectief van de deelnemer. Het is van belang dat die koers is vastgelegd.

Dossier Arbeidsongeschiktheidspensioen

Het Bestuur licht toe dat op grond van nadere data analyses het gevoel ontstond dat er iets mis was met arbeidsongeschiktheidspensioen. Uit deze analyses is gebleken dat een kleine helft van de deelnemers die potentieel recht heeft op dat pensioen, dit niet heeft aangevraagd. Dat kan een bewuste keuze zijn geweest, maar het zal in de meeste gevallen gaan om deelnemers die het niet wisten of niet hebben begrepen. Het Bestuur heeft deze deelnemers hier actief op gewezen. Ook zullen in de toekomst deelnemers actiever op het recht worden gewezen en wordt het eenvoudiger gemaakt om Arbeidsongeschiktheidspensioen aan te vragen. Deelnemers die het mogelijk gemist hebben, worden geholpen om het recht alsnog in te roepen. Het uiteindelijke doel is de deelnemer te bezorgen waar deze recht op heeft.

De heer De Graaf, commissie Financiën, geeft het bestuur namens het Verantwoordingsorgaan complimenten voor de proactieve actie. Dat past goed bij 'de deelnemer centraal'. Op verzoek van het Verantwoordingsorgaan heeft het bestuur een nadere uitleg gegeven over de financiering van dit alsnog uit te betalen Pensioen.

Notulen overlegvergadering Bestuur met VO d.d. 25 april 2019

Behoudens enkele kleine tekstuele aanpassingen zijn de notulen vastgesteld.

Rondvraag

De fractie CMHF/AC/FOG-ABP en NBP, krijgt signalen van gepensioneerden dat het nabestaandenpensioen op het nieuwe GUPO ontbreekt. Ook komt het voor dat één huishouden twee GUPO's krijgt en dat op het ene wel nabestaandenpensioen staat en op het andere niet. Dit roept vragen op. Spreekster vraagt naar de reden. Daarnaast is het verzoek op de website te vermelden dat dit een bekend probleem is en wat de reden is.

Mevrouw Mulder, bestuur ABP, bevestigt dat bij een bepaalde groep gepensioneerden geen nabestaandenpensioen op het GUPO is vermeld. Dat komt doordat het nabestaandenpensioen niet geautomatiseerd kan worden berekend omdat wordt overgegaan op een nieuw systeem. Het is bekend bij APG en er wordt hard aan gewerkt. Als deelnemers hun nabestaandenpensioen willen weten kan dat op individuele basis worden berekend. De afspraak is dat deelnemers bericht krijgen als het probleem is opgelost. Spreekster neemt de goede suggestie om het op de website te zetten mee naar de afdeling Communicatie.

De ACOP-fractie, wijst op het persbericht waarin is vermeld dat het ABP heeft belegd in groene obligaties. Dat werd positief gebracht. Het rendement is 1%. Er wordt vaak gezegd dat duurzaam beleggen een goed rendement oplevert. De verwachting van deelnemers over een goed rendement zal anders liggen. De vraag is of het bestuur denkt dat deelnemers begrijpen wat 1% rente in de markt betekent.

De heer Sibbing, bestuur ABP, heeft het bericht gelezen maar kan de 1% niet vinden. Het rendement is 0,5%. In het bericht is vermeld dat bij groene staatsobligaties dezelfde eisen worden

gehanteerd op het gebied van risico, rendement en kosten als bij andere beleggingen. Het rendement op deze obligaties is vergelijkbaar met dat op gewone Nederlandse staatsobligatie. Uit onderzoek blijkt dat voor groene obligaties een kleine premie wordt betaald waardoor het rendement iets lager zou zijn. Dat wordt gecompenseerd door een ander risico, waardoor het risico/rendement profiel gelijk blijft. Dat geldt niet voor staatsleningen, omdat de Nederlandse overheid maar één risicoprofiel heeft, groene obligaties of niet. Dus de beleggers die hierin beleggen kunnen niet een lager rendement accepteren dan voor normale staatsobligaties en dat gebeurt dan ook niet.

Mevrouw van Egmond, FNV/ACOP, stelt dat de vraag was gericht op de gewone deelnemer die zich niet richt op staatsobligaties maar een beeld heeft van een rendement bij een pensioenfonds. Spreekster had verwacht dat er een leesbare verklaring zou zijn voor dit rendement.

De heer Van Boven, CCOOP, memoreert dat ABP probeert duurzaamheid te bevorderen. In discussies over duurzaamheid en rendement is gesteld dat duurzame beleggingen niet tot een lager rendement leiden. Als het fonds duurzaam beleggen promoot en er zo'n laag rendement is, leidt dat tot vragen bij deelnemers.

De voorzitter neemt het aandachtspunt mee. Dat geldt ook voor de suggestie om het beter uit te leggen.

Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun komst en bijdragen en sluit de vergadering.